

Przewodnicząca Krajowej Rady Doradców Podatkowych w wywiadzie dla portalu Infor.pl "Sztuczne działania podatników zostaną wyeliminowane"

[Podatki](https://kidp.pl/aktualnosci/podatki) (<https://kidp.pl/aktualnosci/podatki>)

Przewodnicząca Krajowej Rady Doradców Podatkowych w wywiadzie dla portalu Infor.pl "Sztuczne działania podatników zostaną wyeliminowane"

Z jednej strony mam tę moją korporację kilku tysięcy doradców podatkowych, oczekujących, że interesy ich klientów będą chronione, a wątpliwości rozstrzygane na ich korzyść, a z drugiej strony oczekiwania resortu finansów i całego rządu, że działania Rady do Spraw Przeciwdziałania Unikaniu Opodatkowania doprowadzą do tego, że nastąpi przysporzenie dochodów budżetowych i napiętnowanie nieuczciwych podatników, a sztuczne konstrukcje zostaną wyeliminowane."

Adam Kuchta, Infor.pl: Klauzula przeciwko unikaniu opodatkowania, która weszła w życie w lipcu tego roku, stanowi nowość w polskim prawie podatkowym. Długo to trwało, żeby przepisy w zakresie klauzuli przygotować, finalnie uchwalić. Wszystko wskazuje jednak na to, że klauzula zaczyna działać, a wraz z nią Rada do Spraw Przeciwdziałania Unikaniu Opodatkowania, której została Pani członkiem. Rada wkrótce rozpocznie prace. Chciałbym więc zapytać jak będzie funkcjonowała, jak Państwo planują prace, które będą miały wpływ na dochody podatkowe budżetu państwa?

Prof. Jadwiga Glumińska-Pawlic, przewodnicząca Krajowej Rady Doradców Podatkowych: Rozpoczynając od klauzuli przeciwko unikaniu opodatkowania stwierdzić trzeba, że nie mieliśmy przez wiele lat szczęścia, by w prawidłowym brzmieniu ustalić przepisy dotyczące klauzuli. Taki przepis był już przecież wcześniej w Ordynacji podatkowej, ale Trybunał Konstytucyjny zakwestionował jego legalność i prawidłowość. Później podejmowane były kolejne próby, bo Komisja Europejska wskazywała na to, że taka klauzula powinna znaleźć się w naszych przepisach. Warto wspomnieć o zaleceniu Komisji Europejskiej z dnia 6 grudnia 2012 r. w sprawie agresywnego planowania podatkowego, w którym rekomendowano państwom członkowskim przyjęcie klauzuli obejścia prawa podatkowego, z uwzględnieniem takich pojęć jak „sztuczne uzgodnienia, które przyjęto w zasadniczym celu uniknięcia

opodatkowania i które prowadzą do osiągnięcia korzyści podatkowej”. No i wreszcie doczekaliśmy się, chociaż poglądy na temat klauzuli są podzielone – jedni aprobuja, inni natomiast krytykują, wskazując m.in. że przepisy są niejasne, nieostre i nieprecyzyjnie sformułowane, co powoduje niepewność ich adresatów co do ich praw i obowiązków. Zaczekajmy jednak na to, jak stosowanie klauzuli będzie wyglądało w praktyce i czy przepisy te okażą się ostre czy też nieostre.

Zmiana Ordynacji podatkowej przyniosła także, w Dziale IIIa, regulacje dotyczące powołania niezależnego organu, którego zadaniem jest opiniowanie zasadności zastosowania klauzuli, czyli Rady do Spraw Przeciwdziałania Unikaniu Opodatkowania. Skład Rady ustalony został w przepisach ustawy, a biorąc pod uwagę kto wskazuje osoby do niej powoływane, można powiedzieć, że jest zróżnicowany.

Wczytując się już dokładniej w nowe przepisy oraz wsłuchując się w głosy na temat oczekiwanych działań i skutków finansowych, jakie mogą one przynieść dla budżetu, muszę powiedzieć, że z pewnym niepokojem patrzę na to, co mnie czeka. Wydanie opinii przez Radę nie będzie sprawą prostą, ponieważ zasięgnięciu opinii Rady może zarówno Minister Finansów, jak i sami podatnicy w odwołaniu od decyzji wydanej po wszczęciu lub przejęciu postępowania przez Ministra, który uzna, że zachodzą okoliczności wskazujące na to, iż podatnik podejmuje działania stosując sztuczne konstrukcje, które mogą stanowić unikanie opodatkowania.

Kto zasiada w Radzie do Spraw Unikania Opodatkowania, jakich środowisk znajdują się w niej przedstawiciele?

Minister Finansów powołał Radę w dniu 15 września, na czteroletnią kadencję. Rada jest dziewięcioosobowa i znaleźli się w niej przedstawiciele różnych środowisk: 2 osoby wskazane przez Ministra Finansów, 1 osoba wskazana przez Prezesa NSA, 2 osoby reprezentujące środowisko naukowe, 1 osoba wskazana przez Ministra Sprawiedliwości, po 1 osobie wskazanej przez Komisję Wspólną Rządu i Samorządu Terytorialnego oraz przez Radę Dialogu Społecznego i wreszcie 1 osoba będąca doradcą podatkowym, wskazana przez Krajową Radę Doradców Podatkowych.

Dla mnie, jako członka tej Rady, podstawowy problem sprowadza się do tego, że reprezentuję doradców podatkowych, czyli podmioty bezpodstawnie podejrzewane o zachęcanie podatników do agresywnej optymalizacji i unikania opodatkowania, gdy tymczasem doradcy starają się współdziałać z organami podatkowymi zapewniając klientom bezpieczne poruszanie się w gąszczu przepisów oraz stoją na straży ochrony interesów zarówno podatników, jak i budżetu państwa. Niejednokrotnie spotykam się bowiem z zarzutem – zwłaszcza ze strony polityków i przedstawicieli władz – że to właśnie ja reprezentuję tych, którzy pomagają przedsiębiorcom nie płacić podatków. Dużo energii i czasu kosztuje mnie to, żeby wytłumaczyć przedstawicielom władz, że nie o to chodzi, że my przecież pomagamy przedsiębiorcom zrozumieć ten skomplikowany system podatkowy i zapłacić podatek w prawidłowej wysokości, a nie dążymy do tego, żeby „wyrwać” podatnika ze szponów fiskusa. W związku z tym moja rola w Radzie będzie dość trudna i skomplikowana. Oczekiwania ze strony doradców podatkowych są oczywiście takie, żebym walczyła i broniła za wszelką cenę tych konstrukcji na gruncie prawa podatkowego, które zostały przez doradców podatkowych przygotowane i w ich

ocenie są jak najbardziej legalne.

Przepisy w zakresie klauzuli wskazują na konstrukcje sztuczne i niemające uzasadnienia gospodarczego. Jak prawidłowo dokonać oceny, które konstrukcje są sztuczne?

No właśnie, problem polega na tym, że to Rada będzie musiała ocenić, czy to jest naturalna konstrukcja, czy jest to konstrukcja sztuczna, czyli możliwa do zrealizowania, ale niemożliwa do zaakceptowania... Z jednej strony mam tę swoją grupę kilku tysięcy doradców podatkowych, oczekujących, że przede wszystkim interesy podatników obsługiwanych przez tę grupę zawodową będą chronione, a z drugiej strony oczekiwania resortu finansów i całego rządu, że działania Rady doprowadzą do tego, że nastąpi przysporzenie dochodów budżetowych, że właśnie te sztuczne konstrukcje zostaną wyeliminowane.

Rada w pełnym składzie spotkała się po raz pierwszy w dniu 15 września, kiedy to Minister Finansów Paweł Szałamacha wręczył nam nominacje. Kolejne spotkanie, tym razem już robocze, odbyło się 6 października, podczas którego wybraliśmy przewodniczącego oraz dyskutowaliśmy o zasadach działania. Istotnym problemem jest to, jak będzie wyglądało rozdzielanie spraw, jak będziemy nad tymi sprawami procedować, bo nie wyobrażam sobie, że ktoś z nas dostanie do samodzielnego przygotowania projekt opinii na podstawie kilkunastu tomów akt, które będzie musiał przestudiować i zaproponować rozwiązanie wraz z jego uzasadnieniem, a pozostali członkowie Rady, po zapoznaniu się z projektem opinii, zgłoszą ewentualnie zdanie odrębne wraz z pisemnym uzasadnieniem, bo tak wynika z przepisów. Myślę jednak, biorąc pod uwagę ciężar i wagę tych spraw, że to zadanie nie będzie na pewno łatwe. Wprawdzie przepisy w zakresie klauzuli przeciwko unikaniu opodatkowania przewidują próg 100 tys. zł (osiągniętej przez podatnika korzyści podatkowej w okresie rozliczeniowym), powyżej którego sprawy będą rozpatrywane, ale już wiem, że są sprawy, które dotyczą kilkunastu czy kilkudziesięciu milionów złotych, które praktycznie rzecz biorąc były już wcześniej przez organy podatkowe rozpatrywane i trafiły do sądów administracyjnych. Ja sama orzekałam przez piętnaście lat w sprawach podatkowych w SKO, więc zdaję sobie sprawę jak to wygląda.

Zapraszamy do zapoznania się z całym wywiadem:

<http://ksiegowosc.infor.pl/podatki/ordynacja-podatkowa/747132,Sztuczne-dzialania-podatnikow-zostana-wyeliminowane.html>

Oprac. Wiesława Moczydłowska, Rzecznik Prasowy Krajowej Rady Doradców Podatkowych